

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ р. № _____

ПОРЯДОК
медичного огляду осіб, які виявили бажання усиновити, узяти під
опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та
дітей, що залишилися без батьківського піклування та осіб, що
спільно проживатимуть разом з влаштованою дитиною

1. Цей Порядок визначає процедуру проходження медичного огляду особами, які виявили бажання усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей що залишилися без батьківського піклування та осіб, що спільно проживатимуть разом з влаштованою дитиною та стати на відповідний облік (далі – сімейні форми влаштування), а також осіб, що спільно проживатимуть разом з влаштованою дитиною та періодичність його проведення.

2. Терміни, що використовуються у цьому Порядку, застосовуються у значеннях, наведених у Основах законодавства України про охорону здоров'я, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, “Про соціальні послуги”, “Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”.

3. Медичний огляд проводиться для таких категорій осіб:

- 1) кандидатів в усиновлювачі;
- 2) кандидатів в опікуни / піклувальники;
- 3) кандидатів в батьки-вихователі та батьки вихователі дитячих будинків сімейного типу;
- 4) кандидатів в прийомні батьки;
- 5) кандидатів у наставники;
- 6) кандидатів в патронатні вихователі;
- 7) кандидатів у помічники патронатного вихователя;
- 8) опікунів / піклувальників, прийомних батьків, батьків вихователів, патронатних вихователів, помічників патронатних вихователів, наставників;

9) повнолітніх осіб, що проживають на спільній житловій площі з особами зазначеними в підпунктах 2-6 цього пункту;

10) дітей, які проживають на спільній житловій площі з особами зазначеними в підпунктах 1-6 цього пункту.

4. Опікуни / піклувальники, прийомні батьки, батьки вихователі, патронатні вихователі, помічники патронатних вихователів, наставники проходять медичний огляд щорічно.

5. Медичний огляд проводиться за зверненням особи або її законного представника у закладі охорони здоров'я за місцем медичного обслуговування особи.

Медичний огляд малолітніх дітей (віком до 14 років) проводиться у присутності батьків або інших законних представників.

Медичний огляд осіб з інвалідністю або обмеженнями повсякденного функціонування проводиться на загальних підставах.

Не допускаються до медичного огляду особи, що потребують стороннього догляду.

6. Медичний огляд проводиться в закладах охорони здоров'я, що мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики з таких спеціальностей: терапія, загальна практика-сімейна медицина, педіатрія.

7. Перед проходженням медичного огляду особа, батьки або інші законні представники особи надають інформовану згоду на проведення медичного огляду згідно з формою № 003-6/о «Інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 697/21010 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 09 грудня 2020 року № 2837).

8. Під час медичного огляду лікар, який надає первинну медичну допомогу і про вибір якого пацієнтом (його законним представником) подана відповідна декларація згідно із законодавством (далі -- лікар ПМД) оглядає та проводить обстеження особи, видає направлення на проведення обстежень лікарями-спеціалістами, та проведення клінічних, лабораторних, інструментальних досліджень.

9. За результатами проведеного медичного огляду лікар ПМД приймає рішення щодо наявності або відсутності медичних протипоказань у особи та видає Медичний висновок особи у сімейні форми влаштування із зазначенням інформації про відсутність медичних протипоказань (далі –

позитивний медичний висновок) або Медичний висновок особи у сімейні форми влаштування із зазначенням інформації про наявність медичних протипоказань (далі – негативний медичний висновок), згідно додатку до цього Порядку.

10. За результатами проведеного медичного огляду, клінічних, інструментальних та лабораторних досліджень та на підставі відомостей отриманих з електронної системи охорони здоров'я, лікарем ПМД заповнюється і видається Медичний висновок особи у сімейні форми влаштування що містить інформацію стосовно наявності або відсутності захворювань, розладів, або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку/піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, згідно з Переліком, затвердженим МОЗ.

При наявності у особи копій первинної облікової медичної документації, або виписок з медичних документів, які містять результати раніше проведеного профілактичного медичного огляду, а також на підставі відомостей наявних в електронній системі охорони здоров'я про надання медичної допомоги в стаціонарних умовах, консультації лікарями спеціалістами, лабораторних та рентгенографічних обстежень, що входять до обсягу медичного огляду згідно з пунктами 20-22 цього Порядку, давність яких не перевищує 3 місяці з дати їх проведення, рішення щодо необхідності проведення повторного огляду та обстеження в межах медичного огляду осіб для сімейних форм влаштування затвердженого цим Порядком, приймається лікарем ПМД з урахуванням усіх результатів обстежень та стану здоров'я особи.

11. Строк дії медичних висновків становить 1 рік з дня видачі.

12. В разі виявлення при медичному огляді захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, перелік яких затверджений МОЗ, та за наявності яких особа отримала негативний медичний висновок, особі надаються роз'яснення щодо стану здоров'я та неможливості отримання позитивного Медичного висновку для сімейних форм влаштування з наданням рекомендації щодо подальшого обстеження, лікування або реабілітації.

13. Медичний висновок особи у сімейні форми влаштування підлягає реєстрації у Журналі реєстрації виданих медичних висновків.

14. Первинна медична документація щодо відповідних відомостей про проведення медичного огляду вноситься до електронної системи охорони здоров'я.

15. Особи, які за результатами медичного огляду отримали негативний медичний висновок в разі необхідності здійснення лікування мають право на вільний вибір лікаря, методу лікування відповідно до рекомендацій лікуючого лікаря, закладу охорони здоров'я, а медична допомога відповідного виду надається за наявності інформованої згоди особи або її законного представника.

16. Результати медичного огляду можуть бути оскаржені у судовому порядку.

17. Медичний огляд та видача медичного висновку здійснюється у межах медичних послуг з надання первинної медичної допомоги, а оплата таких послуг здійснюється за Програмою медичних гарантій, але не частіше ніж раз на рік.

18. Медичний огляд осіб здійснюється для визначення їх придатності за станом здоров'я бути усиновлювачами, опікунами / піклувальниками, патронатними вихователями, прийомними батьками, батьками вихователями, патронатними вихователями їх помічниками (далі – кандидати), а також можливість осіб, проживати спільно разом з влаштованою дитиною та з метою виявлення станів та обмежень які можуть нести небезпеку для здоров'я та інтересів влаштованої дитини.

19. Лікар ПМД проводить збір анамнезу особи, бере до уваги наявну інформацію, щодо результатів медичних обстежень та медичних записів, які містяться в електронній системі охорони здоров'я, після чого інформує особу щодо обсягу медичного огляду, необхідних лабораторних, клінічних, інструментальних досліджень, та потреби проведення обстеження лікарями-спеціалістами в разі потреби.

В разі якщо особа має підписану декларацію термін якої складає менше 12 місяців, лікарем ПМД перевіряється інформація щодо сформованих виданих раніше медичних висновків для осіб у сімейні виховання.

20. Медичний огляд повнолітніх осіб включає в себе фізикальне, клінічне, лабораторне, інструментальне і функціональне обстеження, в наступному обсязі:

- 1) огляд лікарем ПМД;
- 2) загальний аналіз крові;
- 3) загальний аналіз сечі;
- 4) глюкоза крові;

- 5) швидкі тести на ВІЛ;
- 6) швидкі тести на гепатити;
- 7) електрокардіограма;

8) рентгенографія органів грудної клітки (в разі наявності інформації щодо проведення функціонального обстеження протягом останніх 12 місяців в Реєстрі медичних записів, записів про направлення, та рецептів в електронній системі охорони здоров'я, або у разі надання копій первинно-облікової медичної документації щодо проведеного діагностичного дослідження та при відсутності скарг і клінічних симптомів у обстежуваної особи зазначене дослідження не проводиться);

- 9) огляд та/або обстеження лікарем-психіатром.

21. Медичний огляд дітей що проживатимуть на спільній території разом з влаштованою дитиною включає в себе фізикальне, клінічне, лабораторне, інструментальне обстеження, в наступному обсязі:

- 1) огляд лікарем ПМД;
- 2) загальний аналіз крові;
- 3) загальний аналіз сечі;
- 4) глюкоза крові;

5) швидкі тести на ВІЛ (проводиться в разі підозри на захворювання, наявності скарг, симптомів, синдромів та в разі загрози інфікування);

6) швидкі тести на гепатити (проводиться в разі підозри на захворювання, наявності скарг, симптомів та загрози інфікування);

7) рентгенографія органів грудної клітки (проводиться виключно в разі наявності скарг, симптомів, підозри на захворювання, розлади або стани, за наявності яких повнолітні особи, не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, Перелік яких затверджений МОЗ, за наявності яких неповнолітні особи не можуть бути спільно проживаючими кандидатами у сімейні форми влаштування.

Медичний огляд дітей віком до 3-х років проводиться виключно лікарем ПМД. Інші обстеження лікарями відповідної спеціалізації, клінічні, лабораторні дослідження призначаються за показаннями у разі наявності скарг, симптомів, підозри на захворювання, розлади або стани, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, Перелік яких

затверджений МОЗ, за наявності яких неповнолітні особи не можуть бути спільно проживаючими кандидатами у сімейні форми влаштування.

22. Направлення на додаткові інструментальні дослідження та/або обстеження лікарями-спеціалістами здійснюється відповідно до медичних показань.

При визначенні показань до додаткових методів обстежень, та/або направлення на обстеження лікарями-спеціалістами лікар ПМД керується Переліком захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, затвердженим МОЗ.

23. Обстеження лікарями-спеціалістами, та лабораторно-рентгенографічне обстеження, вказані в пунктах 21 та 22 цього Порядку здійснюються за направленням лікаря ПМД.

24. Психіатричне обстеження повнолітніх осіб, що проходять медичний огляд відповідно до цього порядку є обов'язковим і здійснюється у відповідності до статті 11 Закону України «Про психіатричну допомогу» за направленням лікаря первинної медичної допомоги після первинного обстеження.

25. Психіатричне обстеження усіх повнолітніх осіб для сімейних форми влаштування, які проживатимуть разом з влаштованою / усиновленою дитиною є обов'язковим і проводяться надавачами медичних послуг, що отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю психіатрія та уклали договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій з НСЗУ за групами послуг «Психіатрична допомога дорослим та дітям у стаціонарних умовах» та/або «Психіатрична допомога дорослим та дітям, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами» та/або «Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах», які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю психіатрія, забезпечують надання медичної допомоги та є користувачами електронної системи охорони здоров'я.

Психіатричне обстеження малолітніх та неповнолітніх дітей лікарем-психіатром дитячим проводиться відповідно до статті 11 Закону України «Про психіатричну допомогу» за направленням лікаря ПМД виключно в разі виявлення ознак психічних розладів при здійсненні оцінки психічного статусу дітей, що спрямовані на виявлення емоційних, поведінкових розладів, насильства (фізичного, сексуального, емоційного, занедбаності та інших форм жорстокого поводження).

26. Перед проходженням психіатричного обстеження особа, надає інформовану згоду на проведення медичного огляду згідно з формою № 003-7/о «Усвідомлена згода особи на проведення психіатричного огляду». В разі проведення психіатричного огляду дитини до 14 років інформована згода надається батьками або іншими законними представниками особи згідно з формою № 003-11/о «Усвідомлена згода батьків чи іншого законного представника на проведення психіатричного огляду особи віком до 14 років (малолітньої особи)» затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 вересня 2016 року № 970, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2016 року за № 1325/29455.

Лабораторне визначення в крові карбогідрат-дефіцитного трансферину методом капілярного електрофорезу та в сечі наркотичних засобів і психотропних речовин проводиться в разі виявлення лікарем-психіатром, лікарем-психіатром дитячим симптомів та синдромів захворювань, які зазначених в Переліку захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, затвердженому МОЗ.

27. Для здійснення лабораторного тестування на наявність психоактивних речовин лікар-психіатр має забезпечити забір крові та сечі у особи.

28. Під час проведення обстеження лікар-психіатр запитує доступ до відомостей в електронній системі охорони здоров'я (в разі відсутності технічної можливості у письмовій формі) про звернення особи до закладів з надання психіатричної допомоги. В разі ненадання особою такого доступу, лікарем-психіатром не може бути надано «позитивний висновок» про результати такого огляду.

29. Інформація про результати проведеного психіатричного обстеження, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин (в разі проведення тестування) вноситься лікарем-психіатром до електронної системи охорони здоров'я.

30. Направлення лікарем ПМД осіб для сімейних форм влаштування на медичне обстеження лікарем-фтизіатром, лікарем-фтизіатром дитячим (в разі огляду дитини) здійснюється при виявленні клінічних ознак симптомів захворювання (у тому числі за результатами рентгенографічного обстеження органів грудної клітини) зазначених у Переліку захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати

на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, затвердженому МОЗ.

Лікарем-фтизіатром, лікарем-фтизіатром дитячим проводяться необхідні обстеження, дослідження та консультивання. Метою такого обстеження є підтвердження або спростування захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною відповідно до Переліку, затвердженому МОЗ.

31. Направлення на медичне обстеження до лікаря-інфекціоніста здійснюється в разі отримання позитивного результату проведених швидких тестів на ВІЛ та / або швидких тестів на вірусні гепатити, а також при підозрі на стани та захворювання, визначені у Переліку захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, затвердженому МОЗ.

Повнолітні особи, та діти з ВІЛ статусом, що проходять медичний огляд відповідно до цього Порядку для отримання позитивного Медичного висновку для сімейних форм влаштування мають відповідати критеріям зазначеним у Переліку захворювань, розладів або станів, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, затвердженому МОЗ.

32. Направлення лікарем ПМД на медичне обстеження лікаря-невропатолога, здійснюється при підозрі на захворювання, розлади або стани, за наявності яких повнолітні особи не можуть усиновити, узяти під опіку / піклування, в прийомну чи патронатну сім'ю дітей сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, та стати на відповідний облік або проживати на спільній території разом із влаштованою дитиною, Перелік яких затверджено МОЗ.
